

PĚŠÍ TRASA

Tupecký okruh 4,2 km

Památky v krajině jako galerie pod širým nebem

Sochy znázorňující svaté, zejména pak Pannu Marii, kříže s ukřížovaným Kristem, Boží muka, ale i smířčí kříže, kapličky, pomníky a zrovna tak staré cesty, památné stromy, místa, kde se kdysi majestátně tyčily staré hrady, místa, která pod zemí ukrývají zvony či sochy státníků před táhnoucími vojsky... všechny tyto viditelné i ukryté symboly mají svou paměť, své jedinečné příběhy. Některé známe ještě od našich předků, jiné najdeme zapsané v kronikách, ale mnoho z nich už nikdy nevyptáme, protože je nikdo nikam nezapsal a my jsme se málo zajímali o vyprávění lidí, kteří už tu s námi nežijí.

Všimněme si tedy alespoň jiné věci. Každá drobná památka v krajině měla pro naše předky význam. Je jisté, že kříže, kapličky či sochy stavěli lidé ze silného citového pohnutí. Ať už radostného či bolestného, vždy to byl pro ně způsob, jak poděkovat svému Stvořiteli nebo jak jej žádat o ochranu a pomoc. Člověk byl zvyklý krajinou chodit a zastavovat se tam, kde tyto památky dodnes stojí. Zastavme se tedy taky – alespoň na chvíli...

Socha Panny Marie Bolestné (19) se nachází v kopci ve směru z Veselí k Obecnímu úřadu. V roce 1900 ji nechali postavit manželé Kubanovi. V době mariánských svátků v květnu se zde schází starší ženy ke společné modlitbě.

Stav sochy před rekonstrukcí

Panna Maria Sedmibolestná je titul Panny Marie, který se vztahuje na její bolesti. Je zobrazována se sedmi meči v srdci, což připomíná 7 ran, které zakusila. Svátek se světi 15. září.

Památky a zajímavosti v obci

Obecní úřad a pomník obětem světových válek. Budova obecního úřadu sloužila do roku 1983 jako škola. Před ní stojí pomník z roku 1964 na památku občanů, kteří padli za první i druhé světové války. V rohu u Kubanovy zahrady stojí **dřevěný kříž s Ježíšem**. (1)

Zámek s kaplí sv. Františka Paulánského. Zámek, jemuž dal v roce 1769 pozdně barokní podobu fulnecký stavitel Thalherr, byl majetkem rodu Podstatských-Lichtensteinů. V kapli sv. Františka Paulánského jsou vzácné fresky, které však chátrají. (3)

Socha sv. Aloise se nachází u zámku hned za branou. Socha má zřejmě uražené jedno rameno kříže. Sv. Alois je patronem mládeže a studentstva. Jeho atributy jsou lilie, kříž, lebka a růženec. Sochu vytvořil roku 1780 Karel Kafka z Přerova. (4)

Socha sv. Josefa z roku 1783 stojí v zahradce mezi domem č. 7 a bývalou hospodářskou budovou zámku. Svatý Josef je patronem bratrstev a řeholních společností pojmenovaných po něm; karmelitánů; manželů a křesťanských rodin, řemeslníků, tesařů a mnoha dalších. (5)

Socha sv. Floriana z roku 1760 a památná lípa se nachází před domem č. 7. Socha je dílem Jana Michaela Scherhaufa. Dvakrát se již opravovala. Poprvé v roce 1909 a podruhé roku 1975. Svatý Florián je považován za patrona profesí, které souvisejí s ohněm. (6)

Socha sv. Antonína (Felixe) stojí na odbočce směrem na Svrčov u kamenolomu, na pokraji dubového lesa. (7)

Socha sv. Antonína Paduánského stojí v prostoru u Lukavce za topoly ve směru na Svrčov. Socha muže držícího dítě v náručí byla zhotovena v roce 1943. Poté, co vandalové urazili soše Antonína hlavu, začali lidé říkat místu u ní „u bezhlavého“. Později se hlava našla a v současnosti má socha opět svou původní podobu. Sv. Antonín je například patronem za znovunalezení ztracených věcí. (8)

Hubertka. V lese při cestě od sv. Antonína k dřinové aleji stávala soška sv. Huberta. Dnes zbyl jen dřevěný kůl a dřevěná bouda – chata sloužila nájemcům honitby k odpočinku při lovu. (9)

Kaplička Panny Marie Lurdské se nachází v lese za Lukavcem. Podle pověsti ji nechal z vděčnosti postavit otec jedné z hraběčích dcer, kterou na tomto místě přimáčkla kláda při kácení. Podle jiné verze se komtesa ukryla při mohutné bouři za vzrostlou jedlí. (10)

Památník napoleonských válek u vojenského pohřebiště. Nad vesnicí v lese u vojenského hřbitova stojí žulový pomník z roku 1905, postavený k 100. výročí od napoleonských válek, kdy zámek Podstatských sloužil jako lazaret. Na

něm vyzdu stojí: „Chrabrým vojínům rakouským a ruským ve zdejších zámku za válečných 1805, 1809 a 1812 zesnulým, poslední tuto odpočinek dopřán“. Vpředu se píše, že pomník byl „zbudován spolkem vojenských vysloužilců okolí Prosenického přispěním vysokoblahozrozeného hraběte Podstatského-Lichtensteina císaře ruského ministerstva války, okolních obcí a spolků a korporací i dobrodinců“. (11)

Kaplička Panny Marie na Zámeckém vrchu se nachází u bývalého školního hřiště. Uvnitř je obraz *Božského srdce, a srdce Panny Marie* i několik sošek svatých. Dodnes se zde v květnu konají „májové“ pobožnosti. (12)

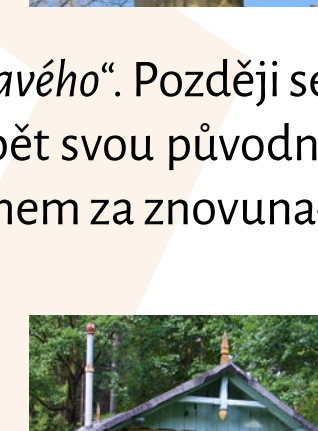
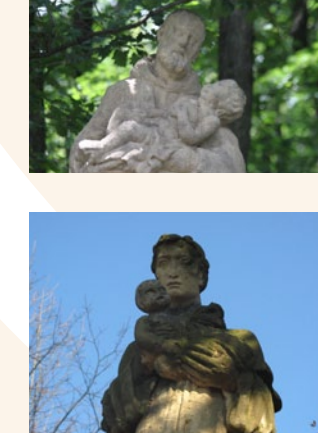
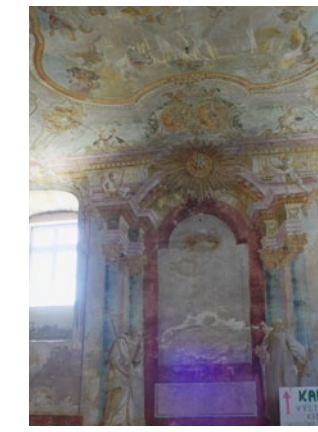
Zvonička u hasičské zbrojnice, kamenný kříž. Zvonička je „ukryta“ na vyvýšeném místě za požární zbrojnicí. V roce 1970 ji hasiči opravili, z původní stavby zůstal jen dřevěný nosník zvonku, tradiční provoz nahradili elektrickým pohonem. Zvon zhotovila roku 1876 brněnská firma Webr, na jeho reliéfu stojí: *sv. Jene a Maria orodujte za nás!* Zvon se podařilo za druhé světové války ukryt a zachránit. Poblíž zvoničky před Pospíšilovým stojí **kamenný kříž**, jenž nechala postavit v roce 1872 obec. V roce 2012 obec kříž zrenovovala. (13)

Kaple sv. Františka Serafinského v Tupci a usedlost č. p. 28. Kaple stojí uprostřed návsi, má pěkně upravený interiéru a v době mariánských svátků v květnu se zde konají pobožnosti. Před kaplí stojí kamenný kříž, jenž pořídila *obec Tupecská* v roce 1860. (15)

Socha Panny Marie Svatohostýnské se nachází za zahradou Kramplových nedaleko sadu. Pořídili ji v roce 1897 František a Cecílie Kramplovi. (16)

Místní hřbitov s kamenným křížem. Kříž stojí uprostřed hřbitova, v roce 1891 jej nechali postavit manželé Kubanovi. Původně stával před domem 96 *ve skale*, odkud byl na dnešní místo převezen. (18)

Kaple sv. Jana na Věsíčkově z roku 1707 je pravděpodobně nestarší ze tří kaplí ve Veselíčku. Je v ní umístěna socha sv. Jana Nepomuckého a také se zde konávaly v květnu bohoslužby. (22)

Kříže za obcí

Více informací a fotografií k tomuto tématu zde

